

AAC-007-001414-1420 Seat No. _____

Second Year B. Sc. (Home Sc.) (Sem. IV)

Examination

March / April – 2016

Orga. & Management Of E.C.C.E. Centre (GH)

Faculty Code : 007

Subject Code : 001414-1420

Time : 2. Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના : (૧) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) MCQના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવા.

૧ વૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

૧૫

(૧) શૈક્ષણિક સંસ્થાનાં ભૌતિક સાધનો કયા છે ?

(A) મકાન

(B) શૈક્ષણિક સાધનો

(C) ફર્નિચર

(D) ઉપરના બધાં જ

(૨) બાળશિક્ષણનો હેતુ શું છે ?

(A) વાંચતા લખતા શીખવવું

(B) પ્રવૃત્તિશીલ બનાવવું

(C) સર્વાંગી વિકાસ કરવો

(D) અન્ય

(૩) શાળાનું મકાન કેટલા માળનું હોય તો યોગ્ય ગણાય ?

(A) એક

(B) બે

(C) ત્રણ

(D) ચાર

(૪) શાળા સંચાલન અને વ્યવસ્થામાં કેન્દ્ર સ્થાને કોણ હોવું જોઈએ.

(A) વાલી	(B) શિક્ષક
(C) બાળક	(D) શાળા

(૫) બાલમંદિરનો સમયગાળો કેટલો હોવો જોઈએ ?

(A) 1 થી $1\frac{1}{2}$ કલાક	(B) 2 થી 3 કલાક
(C) આખો દિવસ	(D) 4 થી 5 કલાક

(૬) નિરીક્ષણ કેવું હોવું જોઈએ ?

(A) હકારાત્મક	(B) નકારાત્મક
(C) દીકાત્મક	(D) ઔપચારિક

(૭) ભારતમાં શાળા નિરીક્ષણની શરૂઆત કયારે થઈ ?

(A) ઈ.સ. 1954	(B) ઈ.સ. 1854
(C) ઈ.સ. 1775	(D) ઈ.સ. 1845

(૮) કાર્યક્રમનું આયોજન કેવું હોવું જોઈએ ?

(A) સ્થિતિસ્થાપક	(B) નિયંત્રિત
(C) અનિયંત્રિત	(D) અપરિવર્તનશીલ

(૯) કાર્યક્રમ (બાલમંદિર)માં મુક્ત રમતનો સમયગાળો કેટલો હોવો જોઈએ ?

(A) 20 થી 30 મિનિટ	(B) 40 થી 60 મિનિટ
(C) 20 થી 35 મિનિટ	(D) 1 કલાક

(૧૦) બાળક અને શૈક્ષણિક સંસ્થા વચ્ચેનો પ્રત્યક્ષ સંબંધ કયા પત્રક દ્વારા જળવાઈ રહે છે ?

(A) પ્રગતિપત્રક	(B) હાજરીપત્રક
(C) પ્રવેશપત્રક	(D) અન્ય

(૧૧) શાળાનું મકાન કેવા આકારનું શ્રેષ્ઠ ગણાય ?

(A) C shape	(B) H shape
(C) E shape	(D) I shape

(૧૨) E.C.C.E. Centre નો શિક્ષક કેવો હોવો જોઈએ ?

(A) તાલીમબદ્ધ	(B) બિનઅનુભવી
(C) અંતર્મુખી	(D) એક પણ નહીં

(૧૩) શાળા સંચાલનની સફળતા તપાસવા મુખ્યત્વે શું જરૂરી છે ?

(A) આયોજન	(B) અમલ
(C) નિયંત્રણ	(D) મૂલ્યાંકન

(૧૪) બાળકનાં સંપૂર્ણ વિકાસ તથા ઘડતર માટે કોણ જવાબદાર છે ?

(A) ઘર અને શાળા બંને	(B) ઘર
(C) શાળા	(D) સમાજ

(૧૫) શાળાકીય વાતાવરણના કેટલા વિભાગ છે ?

(A) એક	(B) બે
(C) પાંચ	(D) ચાર

- ૨ સવિસ્તર સમજાવો : (કોઈ પણ બે) 20
- (૧) બાલવાડી નિરીક્ષકના ગુણો અને કાર્યો.
- (૨) બાલવાડી નિરીક્ષણનાં સિદ્ધાંતો તથા પ્રકારો સમજાવો.
- (૩) શાળા (બાલવાડી) સંચાલન અને વ્યવસ્થાની પ્રક્રિયાના તત્વો.
- (૪) બાલવાડીમાં બાળવિકાસ માટે યોજવામાં આવતી પ્રવૃત્તિઓ.
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) 15
- (૧) બાલવાડીના પત્રકો.
- (૨) પૂર્વ પ્રાથમિક શિક્ષકની ફરજો.
- (૩) બાલવાડી નિરીક્ષણનો અર્થ તથા જરૂરિયાત.
- (૪) E.C.C.E. Centreની વ્યવસ્થા / સંચાલનનો ખ્યાલ.
- (૫) રમતનું મેદાન.
- (૬) E.C.C.E. Centreના સ્થળની પસંદગી.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures to the right side indicate marks.
(2) Write answer for M.C.Q. in main answer sheet.

- 1 MCQ : 15
- (1) Which are elemental teaching aids of educational institute ?
- (A) Building (B) Teaching aids
(C) Furniture (D) All of the above
- (2) What is the purpose of children teaching ?
- (A) To learn read and write
(B) Do actives
(C) Do all round development
(D) Other

- (3) How many floors should be there in ideal school building ?
- (A) One (B) Two
(C) Three (D) Four
- (4) Who should be in centre of school management and organization ?
- (A) Parents (B) Teacher
(C) Child (D) School
- (5) What duration time period should be there in Pre-Primary centre ?
- (A) 1 to $1\frac{1}{2}$ hours (B) 2 to 3 hours
(C) Full day (D) 4 to 5 hours
- (6) How should observation be always ?
- (A) Positive (B) Negative
(C) Critical (D) Formal
- (7) When did start the school observation in India ?
- (A) 1954 AD (B) 1854 AD
(C) 1775 AD (D) 1845 AD
- (8) How should be planning of programme ?
- (A) Flexible (B) Controlled
(C) Uncontrolled (D) Non changeable

- (9) How much time limit should be there in programming for free play ?
- (A) 20 to 30 minutes (B) 40 to 60 minutes
(C) 20 to 35 minutes (D) 1 hour
- (10) By which type of record related directly to child and educational institute ?
- (A) Progress Report (B) Present record
(C) Admission record (D) Other
- (11) Which is the better shape for ideal school building ?
- (A) C shape (B) H shape
(C) E shape (D) I shape
- (12) Who is the best teacher in ECCE Centre ?
- (A) Trained (B) Unexperienced
(C) Interrogative (D) None of these
- (13) To check the effectiveness of school management what is main required factor ?
- (A) Planning (B) Implement
(C) Controlling (D) Evaluation
- (14) Who is responsible for perfect personality development of child ?
- (A) School and home both (B) Home
(C) School (D) Society
- (15) How many divisions are there in school environment ?
- (A) One (B) Two
(C) Five (D) Four

- 2** Explain in details : (any two) **20**
- (1) Explain the function and qualities of ECCE centre observer.
 - (2) Principles and types of observation of ECCE centre.
 - (3) Elements of process for management of ECCE centre (Balvadi).
 - (4) Activities planning for child development in Balvadi.
- 3** Write short notes : (any three) **15**
- (1) Registers of Balvadi.
 - (2) Responsibilities of teachers for ECCE centre.
 - (3) Meaning and requirement of Balvadi observation.
 - (4) Concept of management of ECCE centre.
 - (5) Play ground.
 - (6) Site selection of ECCE centre.
-